

Promocja Rocznika Jeleniogórskiego 2024

20 stycznia 2025 roku Ivo Łaborewicz przedstawił przybyłym do Książnicy Karkonoskiej, nowy LVI tom Rocznika Jeleniogórskiego. Periodyk datowany 2024 zawiera materiały dotyczące roku 2023.

Zachęcając do zapoznania się z zawartością rocznika przybliżył tematy zaprezentowane przez poszczególnych autorów.

W dziale *Artykuły i studia* umieszczono siedem publikacji.

Foto: Krzysztof Tęcza

Marek Obrębalski w opracowaniu pt. „Zurbanizowany region jeleniogórski w społeczno-gospodarczej scenerii sąsiednich regionów Dolnego Śląska, Czech i Niemiec” porównał dane dotyczące zmian zachodzących tutaj na przestrzeni ostatnich 30 lat.

Wolfgang Brylla zadał pytanie „Czy w Cieplicach był pozytyw?”. Trochę to przewrotne gdyż autorowi chodziło o to czy do cieplickiego kościoła ewangelickiego dotarł instrument zwany Pozytywem (małe przenośne organy), którego chęć zakupu odnotowano w dawnych dokumentach.

Patryk Tomala w tekście „Friedrich Hermann Otto Finsch (1839-1917)” przybliżył sylwetkę ciepliczanina, który badał przyrodę podróżując po całym świecie. Tworzył kolorowe obrazy widzianych zwierząt, a pozyskane przez niego okazy zasilały kolekcje muzeów na całym świecie. W swoich niemal 400 dziełach pisał m.in. o faunie, etnografii, etnologii czy geografii. Opisał około 200 gatunków ptaków. Za swoje osiągnięcia był wyróżniany i odznaczany. Jego nazwiskiem nazwano wiele miejsc, w tym krater na Książycy.

Ivo Łaborewicz z okazji 200-lecia otwarcia na Śnieżce pierwszego schroniska turystycznego mieszczącego się wówczas w kaplicy św. Wawrzyńca przygotował wykład pt. „Projekt renowacji kaplicy na Śnieżce z 1974 r. na tle dziejów obiektu. Zapomniane źródło do dziejów najwyższego szczytu Karkonoszy”.

Bartosz Skowroński zajął się „Siecią połączeń autobusowych w okolicach Jeleniej Góry na początku lat 50. XX wieku jako elementem zagospodarowania turystycznego Sudetów”.

Jerzy Kordas opracował materiał poświęcony „Współpracy opozycji w PRL i CSRS oraz jej zwalczaniu w latach 1977-1989 ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska”.

Dariusz Gołębiwski przedstawił materiały odnoszące się do „Historii Szkoły Podstawowej nr 8 im. Władysława Broniewskiego w Jeleniej Górze”.

Foto: Krzysztof tęcza

W dziale *Materiały i źródła* umieszczono sześć publikacji.

Ullrich Junker i Helmuth Steininger w tekście pt. „Z Karkonoszy do wschodniej Azji. W 155. rocznicę urodzenia się w Jeleniej Górze dr Richarda Wunscha (1869-1911)” przybliżyli sylwetkę tego niezwykłego człowieka, który m. in. był nadwornym lekarzem cesarza Korei. Mając na uwadze jego zasługi w rozwój medycyny w Korei od 1990 roku przyznawana jest tam nagroda im. Richarda Wunscha w dziedzinie badań medycznych.

Jowita Selewska opisała przebieg procesu jaki miał miejsce w Jeleniej Górze na początku XX wieku. Swój tekst zatytułowała „Trucicielki z Jeżowa Sudeckiego. Dwa procesy kryminalne z 1907 roku”.

Stanisław Firszt i Wojciech Grabowski przedstawili „Wyniki badań archeologicznych przy kościele św. Jadwigi w Chrońnicy (Ludwigsdorf) przeprowadzonych w trakcie prac ziemnych w 2023 roku”.

Stanisław Firszt opracował także materiał dotyczący powojennych losów obrazów z Cieplic „Zbiory Schaffgotschów jako rekwizyty w powojennej polskiej kinematografii”.

Krzysztof Kuczyński podzielił się wiadomościami z Jagniątkowa w tekście pt. „Najważniejsze są fakty. Rozmowa o G. Hauptmannie z Januszem Skowrońskim – dyrektorem Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze w latach 2018-2023”.

Krzysztof Kuczyński podzielił się także wynikami rozmowy jaką przeprowadził z Tadeuszem Dubicki. Całość przedstawił w tekście pt. „Blaski i cienie karkonoskiego refugium. Rozmowa Tadeusza Dubickiego z prof. Krzysztofem A. Kuczyńskim o najnowszej książce *Wiesenstein. Tajemnice Willi Gerharta Hauptmanna*”.

W dziale *Sprawozdania* zamieszczono siedem sprawozdań. Są to:

Sprawozdanie z działalności Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze w 2023 roku (Ivo Łaborewicz).

Minęło 70 lat od rozpoczęcia działalności przez Muzeum Przyrodnicze w Cieplicach Śląskich-Zdroju (i inne rocznice) (Stanisław Firszt).

Z życia Koła Nr 2 Polskiego Związku Filatelistów w Jeleniej Górze (Wiesław Wójciakowski).

Jeleniogórskie Stowarzyszenie Żołnierzy Radiotechników „Radar”. Sprawozdanie z działalności statutowej w 2023 roku (Marek Gołębiowski).

Sprawozdanie z działalności jeleniogórskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w 2024 roku (Henryk Mitraszewski).

Pi-Art. – 10 lat artystycznej aktywności (Marek Obrębalski).

„Świat dawnej fotografii. Z Europy w Karkonosze 1850-1918” – wystawa w Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze (Robert Rzeszowski).

Foto: Krzysztof Tęcza

Niestety tym razem dział *In Memoriam* jest bardzo obszerny.

Prezentowano w nim sylwetki zmarłych w ostatnim czasie ważnych osób dla naszego regionu. Są to:

Stanisław Dąbrowski, Andrzej Filip Grodzicki, Jacek Kolbuszewski, Beata Kornicka-Konecka, Henryk Kułak, Stanisław Andrzej Jawor, Kazimierz Piotrowski, Emil Pyzik, Krystyna Danuta Truszczyńska, Paweł Andrzej Trybalski, Wiesław Jan Wereszczyński.

Rocznik zwyczajowo kończy Kronika Jeleniogórska (Kalendarium wybranych wydarzeń w 2023 roku) przygotowana przez niżej podpisanego.

Dodam jeszcze, że Rocznik Jeleniogórski (tom LVI) został wydany przez Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry i Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze, we współpracy z Karkonoskim Towarzystwem Naukowym, Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze oraz Muzeum Przyrodniczym w Jeleniej Górze. Zespół redakcyjny tworzą Stanisław Firszt, Piotr Gryszel, Ivo Łaborewicz (redaktor),

Janusz Milewski, Marek Obrębalski, Karolina Pawlikowska, Jacek Potocki, Marek Szajda (sekretarz).
Korektę wykonała Ewa Kiraga-Wójcik, a skład i druk Wydawnictwo „Ad Rem” w Jeleniej Górze. Wydanie
zostało sfinansowane przez Archiwum Państwowe we Wrocławiu oraz Miasto Jelenia Góra.

Krzysztof Tęcza